

JAKÁ MÁM PRÁVA VE SPIRÁLE?

1. **KAŽDÝ ČLOVĚK** má svoje **PRÁVA**, tedy i **UŽIVATELÉ SPIRÁLY**.
2. Když mám **PRÁVA**, musím počítat s tím, že mám i **POVINNOSTI**. **PRÁVA A POVINNOSTI** jsou jako dvojčata.
3. Práva jsou **LIDSKÁ A OBČANSKÁ**. O svých právech se mohu dovědět třeba v dokumentech (najdu je v kanceláři sociálního pracovníka):

Listina základních práv a svobod
Občanský zákoník
Deklarace práv mentálně postižených osob
Standardy kvality sociálních služeb
Vnitřní předpisy sociální služby a organizace

4. Ve **SPIRÁLE** se pracuje tak, aby **NEDOCHÁZELO** nebo se **ZABRÁNILO PORUŠOVÁNÍ** práv. Také jsem chráněn před jakýmkoliv způsobem **ZNEUŽÍVÁNÍ** nebo **DISKRIMINACE** – tedy **ZNEVÝHODŇOVÁNÍ**.
5. Je **RESPEKTOVÁNO** mé vlastní **PŘESVĚDČENÍ, NÁBOŽENSKÉ VYZNÁNÍ, NÁRODNOST, SEXUÁLNÍ ORIENTACE**.

MOHOU BÝT MÁ PRÁVA VE SPIRÁLE omezena? ANO

6. **KDY** mohou být má práva omezena?

RIZIKO JE PRO MĚ V DANÉ SITUACI PŘÍLIŠ VYSOKÉ – NENÍ PŘÍMĚŘENÉ.

JSEM OHROŽEN NA ŽIVOTĚ ČI ZDRAVÍ.

OHROŽUJI ŽIVOT NEBO ZDRAVÍ, PŘÍPADNĚ MAJETEK OSTATNÍCH.

V PŘÍPADĚ NUTNÉ OBRANY A KRAJNÍ NOUZE.

Omezení musí být zapsáno v mé dokumentaci.

7. Když by byla má práva **PORUŠENA**:

ŘEKNU TO PRACOVNÍKOVÍ, MOHU PODAT TAKÉ STÍŽNOST.

KDYŽ PRACOVNÍK O PORUŠENÍ PRÁV VÍ, MUSÍ TO OZNÁMIT VEDOUCÍ.

SITUACE SE IHNEDE ŘEŠÍ A STANOVÍ SE, JAK ZABRÁNIT DALŠÍMU PORUŠOVÁNÍ PRÁV.

KDYŽ JE PORUŠENÍ PRÁVA ZÁVAŽNÉ, STANOVÍ SE „POSTIH“ PRO PRACOVNÍKA,
KTERÝ PRÁVO PORUŠIL.
DODRŽOVÁNÍ PRÁV SE KONTROLUJE.

8. Co **KONKRÉTNĚ** znamenají má práva ve SPIRÁLE?

Právo na **DŮSTOJNÉ ZACHÁZENÍ A ZACHOVÁNÍ LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI** znamená například, že:

-nejsem ponižován a zesměšňován
-nejsem nevhodně oslovován
-pracovníci se ke mně nechovají jako k dítěti, když jsem dospělý
-jsem informován o možnosti stěžovat si
-pracovník mi nerozmlouvá podání stížnosti
-pracovník se snaží chápat mé problémy a nezlehčuje je
-pracovník nedává přednost přáním mé rodiny před tím, co si přeju já
-nedělám práci za pracovníka (neplatí pro tréninková pracoviště a to, v čem se učím být samostatný)
-pracovník dodržuje mlčenlivost o tom, co se mě týká
-použití fotek, na kterých jsem, je možné jen s mým souhlasem

Právo na **SOUKROMÍ** znamená například, že:

-pracovník ode mě nechce informace, které nejsou pro Spirálu důležité
-pracovník nezasahuje nevhodnými dotazy do mého soukromí
-pracovník nenahlíží do mých osobních věcí bez mého souhlasu
-když je pracovník u mě doma, chová se jako host, návštěva
-pracovník neuklízí ani nevyhazuje věci bez mého souhlasu
(to neplatí, když mám ve skříňce ve SPIRÁLE např. zkažené jídlo, které zapáchá, a neuklidím je ani, když mě na to pracovník upozorní – pak pracovník může jídlo vyhodit i bez mého souhlasu, aby zápach a bakterie neohrožily ostatní uživatele)
-pracovník respektuje soukromí a stud při osobní hygieně, oblékání

Právo **INFORMOVANÉHO A SVOBODNÉHO ROZHODNUTÍ** znamená například, že:

-pracovník za mě nerozhoduje tam, kde to není nutné
-pracovník mi nenutí svoji představu nebo názor
-pracovník nesděluje informace o mně nikomu dalšímu bez mého souhlasu
-pracovník mi věci říká tak, abych jim co nejvíce rozuměl

Právo na informované a svobodné rozhodnutí může být omezeno:

- pokud se můj zdravotní stav zhorší natolik, že je nutno zavolat záchrannou službu, a to i v případě, že si to nepřeju. Pracovník má povinnost zachránit život.
- pokud ohrožuji práva ostatních (když hrubě porušuji práva ostatních, může mi být vypovězena smlouva a do Spirály už nebudu chodit - viz smlouva)
- uživatel se chystá spáchat nebo už spáchal trestný čin

Právo na **PŘIMĚŘENÉ RIZIKO** znamená například, že:

-pracovník mě nekontroluje tam, kde to není nezbytně nutné
-pracovník nehledá rizika tam, kde nejsou, a nebrání mi v samostatnosti
-pracovník zmenší rizika tam, kde to jde (např. nabídne mi bezpečnější nástroj na práci, se kterým si neublížím – místo ostrého nože méně ostrý nůž s pilkou)

Právo na **VOLNÝ POHYB** znamená například, že:

.....mohu využívat prostory, které jsou ve službě určeny uživatelům
.....nejsm ve SPIRÁLE držen násilím

Právo na volný pohyb může být omezeno:

- když svým chováním ohrožuju na zdraví a životě ostatní (např. vyhrožování zbraní, rvačka apod.) – pokud se situace nevyřeší dostupnými prostředky, je přivolána záchranná služba, případně policie. Vše se písemně zaznamená.
- pokud nejsem schopen bezpečného samostatného pohybu mimo SPIRÁLU a mohl bych být ohrožen na životě a zdraví

Právo na **SVOBODNÝ PROJEV MYŠLENÍ, NÁBOŽENSKÉHO VYZNÁNÍ** znamená například, že:

.....pracovník mě nesmí přesvědčovat, abych se řídil jeho názory nebo
náboženstvím
.....nejsou mi vnucovány křesťanské a duchovní hodnoty organizace

Právo na svobodu vyznání může být omezeno:

- když nejsou projevy náboženství nebo politického přesvědčení v souladu se slušným chováním

Ve Vrchlabí dne 25. 7. 2025

Tým pracovníků SPIRÁLY